

Stališča krajevne skupnosti Gradišče o aktualnih problemih urbanističnega urejenja

Ob novem konceptu krajevne skupnosti

Svet krajevne skupnosti Gradišče je na podlagi čl. 83 in v zvezi s čl. 82 statuta na zahtevo občanov in po sklepu 3. seje skupščine delegatov 24. 9. 1974 sklical 8., 9. in 10. oktobra 1974 zbor delovnih ljudi in občanov po posameznih volilnih enotah, da bi proučili in se izjavili o nekaterih aktualnih problemih urbanističnega urejanja in mestne graditve na območju svoje krajevne skupnosti.

Zbora se je udeležilo približno 230 občanov, o vsakem zboru in o izredno živahni razpravi so bili pripravljene zapiski, ki bodo služili kot glavno vodilo delu ustreznih organov sveta krajevne skupnosti v prihodnjem obdobju in so dokumentacija tem sklepom.

Predmet obravnave zbora občanov je bil:

1. regulacijski načrt in zadržalna osnova za območje CO 1/9 s posebnim ozirom na že začete gradnje;

2. predvidena preureditev Prešernove in Levstikove ulice.

Na vseh treh zasedanjih zbora občanov so občani po uvodnih obrazložitvah predstavnikov LUZ, GP Tehnike in skupščine občine Ljubljana Center zelo zavzeto razpravljali, zahtevali podrobnejša pojasnila in se opredeljevali glede nakazanih rešitev.

Navedeni predstavniki občani niso zadovoljivo odgovorili na vsa vprašanja, zaradi česar je bilo med drugim tudi sklenjeno, da naj odgovorni organi in službe v nadaljnjem postopku in pravočasno upoštevajo na zboru delovnih ljudi in občanov predlagane rešitve in stališča o posameznih problemih.

Svet KS je pred sklicem zbora delovnih ljudi in občanov posredoval vsem družinam v KS »predlog stališč« o predloženih urbanističnih dokumentacijah za območje KS. Ta »predlog stališč« je izdelala komisija sveta KS za programiranje in planiranje razvoja krajevne skupnosti, vključno z urbanističnim programiranjem na podlagi nekaterih razprav o predlogih in stališčih občanov in podatkov, ki so jih nudili pristojni občinski upravni organi. Svet KS je ta stališča na razširjeni seji z udeležbo predstavnikov družbenopolitičnih organizacij 3. 10. 1974 obravnaval in jih deloma dopolnil. S tem je olajšal udeležencem zbora in drugim občanom, da so se vnaprej seznanili z glavnimi značilnostmi nakazanih problemov, zato je bila tudi razprava na primerni ravni. Udeleženci so v razpravi posredovali zboru delovnih ljudi in občanov vrsto predlogov in zahtev, sprejeli »predlog stališč« sveta KS in družbenopolitične organizacije zadolžili, da vse to v obliki skupnih stališč posredujejo pristojnim organom mesta in občine in objavi v »Dogovori«.

Svet KS je na svoji razširjeni 5. seji 29. 10. 1974, na kateri so sodelovali tudi predstavniki KK SZDL, sveta ZK, ZB, DPM, RK, delegacije KS v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti in skupščine delegatov KS, proučili sklepe in stališča vseh treh zasedanj zbora delovnih ljudi in občanov in z njimi dopolnili »predlog stališč«, ki je bil na zborih občanov načeloma sprejet in ki se v prečiščenem besedilu glasi:

Ad 1. Izdelati je potrebno nov ureditveni načrt, ki naj upošteva naslednje zahteve občanov:

A. Treba je zagotoviti:

a) šoli Majde Vrhovnik primerne zelene in proste površine in potrebno širitev v zvezi s predvidenim prehodom na celodnevno bivanje v šoli in za njeno normalno dejavnost. Zaradi tega se je treba takoj lotiti urejevanja prostora med Igriško, Gregorčičevo, Erjavčovo ulico ter samim šolskim kompleksom. Dokončno je treba opustiti zamisel nove gradnje objekta D in predvideti le primeren stavbni zaključek požarnega zidu stanovanjske hiše Igriška 4. Ureditev okolice v tem območju je treba reševati v sklopu kompleksa Ferantovega vrta, s tem da bi onemogočili parkiranje v funkcionalnem območju šole (rob pločnika vzdolž vhoda v šolo, zelenica pred šolo itd.);

b) skupščina občine Ljubljana Center naj takoj odpre za javnost zelene površine (Försterjev in Hrovatinov vrt) in zagotovi sredstva za njihovo ureditev in opremo;

c) širok in ozelenjen prehod za pešce iz smeri Aškerčeve ceste čez Försterjev vrt in Ferantov vrt na Igriško ulico oziroma proti trgu Revolucije;

d) maksimalno možno ozele nitev tega območja;

e) manjše, pred prometom zavarovano otroško igrišče s primernimi igrali;

f) ustrezno število parkirnih mest za stanovalce tega območja in obiskovalce trgovin in poslovnih dejavnosti, ki so na tem območju;

g) nemoten dovoz intervencijskih in servisnih vozil do vseh vhodov v stanovanjske objekte, (gasilci, reševalna služba z vozili, javna varnost, selitve in dostava, smetarska vozila ipd);

B. Gradnja poslovno-trgovskega objekta F na območju Ferantovega vrta je bila ustavljena zaradi protesta neposredno prizadetih občanov 5. volilne enote in na podlagi odločbe republiškega sekretariata za gospodarstvo, ki je ugotovil pomanjkljivosti v upravnem postopku za pridobitev ustreznih gradbenih dovoljenj.

Predvidena gradnja bi po mnenju prizadetih občanov utesnila že tako neprimerne razmere širšega območja Ferantovega vrta, utesnila proste površine, ki so namenjene gibanju otrok in prometu pešcev ter zelenicam, ki so prav v tem območju zelo skromne in nedostopne. Hkrati bi objekt F bistveno poslabšal prometne razmere na teh površinah. Po izjavah prizadetih delovnih ljudi in občanov iz Igriške 12 in 14 ter Gregorčičeve 9 — 13a, Rimske 12, 14 in 16 bi se v celotnem območju tudi bistveno poslabšalo prezračevanje, kar je v onesnaženosti ljubljanskega ozračja še posebno pereče. To so s svojimi razlagami v celoti potrdili navzoči strokovnjaki, ki prebivajo na tem območju.

Zaradi tega je umestna zahteva zbora občanov 5. volilne enote, da se gradbeni načrt spremeni tako, da bo

a) dograjen le podzemni del z garažami in skladišči, ki pa morajo biti preračunana tako, da izpušni plini ne bodo ogrožali neposrednega okolja.

b) opuščeni nadzemni del objekta, na njegovem mestu pa, t.j. vrh krovne plošče podzemnega dela zgradbe, urejena zelenica in manjše otroško igrišče;

c) sanirana okolica, zlasti dvorišče gostilne »Pod lipom«, ki s svojo sedanjo dejavnostjo in neurejenostjo ogroža stanoval-

ce sosednjih zgradb.

Zbor občanov 4. volilne enote je sklenil naj se gradnja dokonča v predvidenem obsegu (dvoetažna), medtem ko se občani 6. volilne enote o objektu F niso opredelili izrecno s sklepom.

Ad 2

Predvidena preureditev Prešernove in Levstikove ceste ni sprejemljiva za neposredno prizadete občane niti za organe krajevne skupnosti, ker ne rešuje nastale prometne situacije.

Izhajamo iz stališča, da se sedanje prometne in ekološke razmere na območju Prešernove in Levstikove ceste ne smejo poslabšati, temveč da jih je treba postopno izboljševati in se zato čimprej lotiti gradnje obvoznice, ki bi z izločitvijo tranzitnega prometa skozi središče mesta in gosto naseljena stanovanjska območja edine lahko rešile sedanjo prometno zagato. Sredstva, predvidena za rekonstrukcijo Prešernove in Levstikove ulice, pa naj se usmerijo v takojšnjo, čeprav postopno gradnjo obvoznice!

Naši najmlajši člani pozdravljajo predsednika delegacije SZ

Sovjetska sindikalna organizacija obiskala Stari Vodmat

V začetku decembra 1974 je delegacija centralnega komiteja sindikata gradbenih delavcev Sovjetske zveze po obisku v gradbeno industrijskem podjetju »Gradiš« obiskala tudi krajevno skupnost »Stari Vodmat«.

V delegaciji so bili heroj dela Sovjetske zveze Vladimir Semjonovič — »Volodja«, vskresenski brigadir Georij Jakovljevič, delegacijo pa je vodil Pjotr Bilevski, predsednik ukrajinskega sindikata Rostov iz Kijeva.

Na Starem Vodmatu sta delegacijo sprejela predsednik krajevne skupnosti Andrej Mlinar in predsednik krajevne konference SZDL dr. Franc Kozjek in nato delegacijo popeljala na ogled novega Kliničnega centra, ki je za sovjetske gradbenice bilo zanimivo z gradbene strani in s strani najmodernejše opremljenosti novega objekta.

Po ogledu Kliničnega centra je delegacijo sprejel direktor bolnic Zdravko Krvina, nato je

Skupščina mesta Ljubljane in drugi pristojni organi naj se takoj lotijo kompleksnih ukrepov, ki bodo omejili osebni avtomobilski promet v mestu, (garažne in parkirne zmogljivosti na robu mestnega središča, pospeševanje cenenejega javnega prometa, določitev con z omejitvami motornega prometa itd).

Občani zahtevajo, da dá občinska skupščina novo zazidalno osnovo in prometne ureditve na območju KS Gradišče pred uveljavitvijo ponovno v razpravo zborom delovnih ljudi in občanov v KS.

Svet krajevne skupnosti je na podlagi razprav na zboru občanov tudi mnenja, da morajo v prihodnje ustrezne strokovne in upravne službe v takih in podobnih zadevah tesneje sodelovati s krajevno skupnostjo in na jasn način o vseh svojih zasnovah in predlogih pravočasno obveščati občane. Ustavna in samoupravna pravica delovnih ljudi in občanov je, da sodelujejo pri reševanju in odločanju o zadevah, ki jih neposredno prizadevajo.

delegacija obiskala tudi vzgojno varstveni zavod Stari Vodmat, kjer jih je direktorica vrta popeljala med naše malčke in jim razkazala njihovo vzorno pribežališče.

Člani sovjetske delegacije so si ustanove z zanimanjem ogledovali.

V kasnejšem prisrčnem pogovoru s predstavniki krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij terena so se zanimali predvsem za naš novi delegatski sistem. Pokazalo se je, da tudi v Sovjetski zvezi spremljajo naše spremembe v družbenem sistemu, prav gotovo pa je bilo zanje najbolj zanimivo to, da so se o teh spremembah lahko seznanili prav v bazi, v krajevni skupnosti.

Med svojim obiskom v Sloveniji so si ogledali tudi nekaj naših najpomembnejših gradbišč GIP Gradiša v Sloveniji, turistični center v Kranjski gori, Planico in luko Koper. LOJZE CEPUS

Nedavni seminarji, ki jih je za sekretarje komitejev občinskih konferenc zveze komunistov organiziral centralni komite ZKS so v zvezi s konstituiranjem krajevnih skupnosti ugotovili, da so nekateri argumenti za združevanje manjših KS nesporemljivi. In to še toliko bolj, ker ni analize pogojev za takšne ali drugačne krajevne skupnosti. Marsikje pa o ustreznosti oziroma neustreznosti sedanje velikosti KS sploh še niso razpravljali.

V zvezi z oblikovanjem statutov imamo na voljo ugotovitve, da je nesporemljivo prepisovanje obrazcev, ki se pač modificirano prenašajo, po socialnih in ekonomskih ter drugih značilnostih v različne krajevne skupnosti.

Še vedno je tudi zastavljena problematika dislociranih obratov in ko bodo komunisti v svojih organizacijah obravnavali položaj delavca v dislociranih obratih, ne bodo mogli mimo vprašanja njihovega povezovanja s krajevnimi skupnostmi, v katerih prebivajo njihovi delavci.

Prav tako smo še vedno priče konfliktom, ki se pojavljajo pri uresničevanju novega koncepta krajevne skupnosti. V nekaterih občinskih strukturah je še vedno prisotna težnja po nekakšnih občinskih investicijskih programih in združevanju sredstev za potrebe KS na nivoju občine.

Nesporno je dejstvo, da je marsikje v organizacijah združenega dela težnja po zapiranju ter pojmovanje družbene lastnine kot kolektivne lastnine. Zato moramo reafirmirati princip vzajemnosti ter širše razložiti nov koncept KS, pri čemer je treba največ pozornosti posvetiti vsebinskim premikom. To pa je vsekakor ena glavnih nalog zveze komunistov, ki se bo morala v bodoče, kar jo zavezujejo tudi stališča s seminarjev, poglobiti v krajevno skupnost. ZK mora pospešiti proces preobrazbe KS v skladu z ustavo, v ta namen pa bo morala politično ovrednotiti izhodišča za oblikovanje KS in ugotoviti ali so v njih dovolj upoštevane specifičnosti kraja, v katerem delovni ljudje in občani oblikujejo in uresničujejo svoje neposredne interese. Takoj bo tudi potrebno izoblikovati statute KS, še posebno pozornost pa bodo morali komunisti posvetiti KS, v katerih je do sedaj razvoj samoupravnih odnosov zaostajal. Okrepiti bo potrebno tudi odgovornost komunistov za razvoj KS, v katerih živijo.

Člani zveze komunistov se morajo zavzemati, da se KS na osnovi izdelanih programov razvoja povezujejo s TOZD na svojem območju ter na območju KS in občin.

Na ravni občine bo potrebno doseči usklajevanje programov KS, še posebno pozornost pa bo morala ZK posvetiti načelu solidarnosti med posameznimi krajevnimi skupnostmi in z neposredno družbeno dejavnostjo doseči kar najbolj enakomeren in usklajen razvoj vseh KS. S. D.